

درمان بیماری‌ها با طب سنتی و داروهای گیاهی

برگرفته از کتاب قانون ابوعلی سینا

نویسنده: درمان آزادفدا

انتشارات مدیا

۱۳۹۴

سرشناسه

آزادفدا، پژمان، ۱۳۵۸-

عنوان و نام پدیدآور

درمان بیماری‌ها با طب سنتی و داروهای گیاهی: برگرفته از

کتاب قانون ابوعلی سینا

مشخصات نشر

تهران: مدیا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

۲۷۴ص: مصور

شابک

۹۷۸-۹۶۴-۸۲۵۱-۸۸-۳

وضعیت فهرست نویسی

فیبای مختصر

یادداشت: <http://opac.nlai.ir> :فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی:

قابل دسترسی است

یادداشت

کتاب حاضر برگرفته از کتاب "القانون فی الطب" ابوعلی سینا

می‌شد.

شناسه افزوده

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰ - ۴۲۸ ق. القانون فی الطب

شماره کتابشناسی ملی

۳۰۱۴۵۰۸:

عنوان: درمان بیماری‌ها با طب سنتی و داروهای گیاهی

برگرفته از کتاب قانون ابوعلی سینا

نویسنده: پژمان آزادفدا

ناشر: مدیا

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۵۱-۸۸-۳

قیمت: ۲۲۵۰۰ تومان

مرکز پخش: رادین

خیابان دانشگاه - نبش لبافی‌نژاد - پلاک ۹۲ - واحد ۳

همراه: ۰۹۱۲۸۱۴۰۹۹۷

تلفن: ۶۶۴۰۱۳۷۵

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۲	 ابوعلی سینا
۱۲	 تشخیص علل بیماری
۱۳	 بیماری‌های فصلی
۱۶	 اثر داروها
۱۷	 استعمال دارو برای نواوی
۱۷	 ۱- نوع دارو
۱۷	 ۲- کمیت دارو
۱۸	 داروهای تقویتی
۱۹	 تمام گیاه شاه‌تره
۲۱	 بادرنجبویه (بادرننگبویه)
۲۳	 زعفران
۲۶	 گیاه بومادران
۲۸	 گیاه مریم‌گلی
۳۰	 گیاه مرزنجوش
۳۲	 نسخه‌های تک‌دارویی تقویتی
۳۳	 داروهای مقوی قوه بقاء و محرک جنسی
۳۴	 گیاه کرفس

- گیاه و تخم تره ۳۶
- موسیر ۳۹
- گیاه مارچوبه ۴۰
- زنجبیل ۴۳
- ثعلب ۴۵
- نسخه‌های تک‌دارویی محرک قوه بقاء و محرک جنسی ۴۷
- داروهای زیادکننده شیر مادران ۴۸
- نکات مفید درباره افزایش شیر به مادران: ۴۹
- زیره سیاه ۵۲
- انیسون (بادیان رومی) *Pimpinella anisum* ۵۴
- گیاه و تخم جعفری ۵۶
- گیاه شوید ۵۷
- نسخه‌های تک‌دارویی جهت افزایش شیر مادران شیرده ۵۸
- داروهای ضد فشار خون بالا ۵۹
- برگ گل و گل زالزالک ۶۰
- گیاه و تخم شنبلیله ۶۲
- برگ درخت زیتون ۶۴
- گیاه داروаш ۶۶
- گیاه سیر ۶۸
- تخم کرفس ۷۳
- نسخه‌های تک‌دارویی ضد فشار خون بالا ۷۶
- داروهای ضد دیابت - مرض قند ۷۷

۷۸	ریزوم بید (گیاه مرغ)
۸۱	گیاه و برگ شاه توت
۸۷	قره گیله
۹۰	اسفرزه
۹۴	پوسته های داخلی گردو
۹۹	گیاه گزنه
۱۰۲	سبب (مریم نخودی همدانی)
۱۰۵	نسخه های حار و سردی ضد دیابت
۱۰۶	داروهای ضد روماتیسم رنقرس
۱۰۷	گیاه بید
۱۰۹	برگ درخت زبان گنجشک
۱۱۱	بابونه
۱۱۵	شاه بلوط هندی
۱۱۹	برگ و میوه برگابو
۱۲۳	گیاه کرچک
۱۲۶	تمام گیاه ترشک
۱۲۹	داروهای مرکب ضد روماتیسم
۱۳۰	داروهای آرام بخش، مقوی قلب و اعصاب
۱۳۱	سنبل الطیب (علف گربه)
۱۳۳	گل گاوزبان
۱۳۵	گل همیشه بهار
۱۳۷	میوه گل نسترن (نام محلی گل کوهه-گل سگ)

- ۱۴۳ چوب صندل سفید
- ۱۴۵ نسخه‌های مرکب آرام‌بخش و مقوی قلب
- ۱۴۶ داروهای ضد تب و تب‌بُر
- ۱۴۷ گل شاه‌پسند
- ۱۵۰ ریشه کاسنی
- ۱۵۳ سباکوی کوهی (آرنیکا)
- ۱۵۵ گیاه خُرْفَه
- ۱۶۰ ماش
- ۱۶۲ داروهای تردیبی تب‌بُر
- ۱۶۴ داروهای مخصوص عوارض زنان
- ۱۶۵ خارخاسک
- ۱۶۹ کوهوش سیاه Black Cohosh
- ۱۷۱ گل پامچال
- ۱۷۶ شبدرد قرمز
- ۱۷۸ گیاه پنج انگشت
- ۱۸۱ داروهای ترکیبی مخصوص عوارض زنان
- ۱۸۲ داروهای رفع بی‌اختیاری ادرار
- ۱۸۳ شاییزک (بلادن)
- ۱۸۴ سُد کوفی
- ۱۸۸ اسطوخودوس
- ۱۹۰ داروی ترکیبی جهت بی‌اختیاری ادرار
- ۱۹۱ داروهای رفع کم‌خونی

۱۹۲	اسفناج
۱۹۵	هویج
۲۰۰	یونجه
۲۰۳	عسل
۲۰۹	پسته
۲۱۲	داروی ترکیبی جهت رفع کم خونی
۲۱۳	داروهای رفع چاقی و چربی زیاد
۲۱۵	چای سبز
۲۱۹	قهوه سبز
۲۲۱	اسپرولینا
۲۲۵	فلفل قرمز
۲۲۹	داروی ترکیبی رفع چاقی و چربی زیاد
۲۳۰	داروهای ضد سرفه، ضد برونشیت و ضد آسم
۲۳۱	گل ختمی
۲۳۲	گل پنیرک
۲۳۳	گیاه آویشن
۲۳۵	علف شیر
۲۳۶	داروهای ترکیبی ضد سرفه، برونشیت و آسم
۲۳۷	داروهای معالج بیماری های کلیه و مثانه
۲۳۸	سنبل ختایی (دانگ کواي)
۲۴۰	انگور خرس
۲۴۳	گیاه دم اسبی

- ۲۴۷ داروهای ترکیبی بیماری‌های کلیه و مثانه
- ۲۴۸ داروهای محرک معده، مقوی معده و اشتهاآور
- ۲۴۹ گیاه افستین
- ۲۵۲ Cardamom دانه هل
- ۲۵۵ گیاه گل گندم (قنطاریون)
- ۲۵۷ کوشا (ژانسیان)
- ۲۶۰ داروهای ترکیبی محرک معده، مقوی معده و اشتهاآور
- ۲۶۳ داروهای ضد دل‌درد همراه با اسهال و بادشکن
- ۲۶۴ پونه کوهی (پونه)
- ۲۶۶ برگ نعناع
- ۲۶۸ گیاه بادیان (رازیانه)
- ۲۷۰ گیاه مرزه
- ۲۷۳ داروهای ترکیبی ضد دل‌درد همراه با اسهال و بادشکن

مقدمه

در قرن حاضر با پیشرفت علمی در زمینه‌های مختلف روبرو هستیم. این پیشرفت‌ها توانسته به انسان کمک کند بسیاری از فعالیت‌هایش را با راحتی و سرعت بیشتر انجام دهد. زندگی صنعتی در قرون اخیر تحرک را از انسان گرفته و عوامل بیماری‌زا را در محیط زیست انسان افزایش داده است.

به نظر می‌رسد با وجود پیشرفت‌ها در علم پزشکی بسیاری از بیماری‌ها غیرقابل درمان و یا سخت‌درمان هستند. لذا طب سنتی می‌تواند هم به عنوان عامل دارویی و هم به شکل رژیم خوراکی در زندگی امروزه، در سلامتی و تندرستی هرچه بیشتر به ما کمک کند و عاملی جهت پیشگیری از بیماری‌های حاد و مزمن باشد.

در دنیای گیاهان، هیچ گیاهی نیست که خاصیت درمانی و مفید برای بدن نداشته باشد. میوه‌ها، سبزیجات و حتی بعضی از خزه‌ها، ریشه‌ها، از ویتامین و املاح مورد نیاز بدن هستند.

داشتن رژیم خوراکی وابسته به گیاهان و ورزش مناسب و بانظم، روند پیری را کند کرده و به نشاط و شادابی در زندگی کمک می‌کند.

در کتاب حاضر، تعدادی از گیاهان دارویی، نظراتی از پوره‌سینا در رابطه با بیماری‌ها و نسخه‌هایی جهت درمان آنها ذکر شده است. با توجه به مختلف بودن نتایج داروها روی افراد مختلف، توصیه می‌شود برای نتیجه‌گیری بهتر از داروهای گیاهی، حتماً زیر نظر پزشک و یا کارشناس گیاهان دارویی از این داروها استفاده کنید.

امید است با مطالعه این کتاب و استفاده از نکات آن راهی در جهت زندگی سالم و شاداب‌تر شما برداشته شود. اگر کمبودی در این نوشته احساس کردید باعث افتخار است که آن را با ما در میان گذارده و راهنمای ما باشید.

ابوعلی سینا

حسین بن عبدالله بن سینا، مشهور به ابوعلی سینا و ابن سینا و پورسینا زاده ۳۵۹ ه. ش. در بخارا و درگذشته ۴۱۶ در همدان، پزشک و شاعر ایرانی و از مشهورترین و تأثیرگذارترین فیلسوفان و دانشمندان ایران زمین است که به ویژه به دلیل آثارش در زمینه فلسفه ارسطویی و پزشکی اهمیت دارد. وی نویسنده کتاب شفا یک دانش‌نامه علمی و فلسفی جامع و القانون فی الطب یکی از معروف‌ترین آثار تاریخ پزشکی است.

وی ۴۵۰ کتاب در زمینه‌های گوناگون نوشته است که شمار زیادی از آن‌ها در مورد پزشکی و فلسفه است. جالب این در کتاب تاریخ علم وی را یکی از بزرگ‌ترین اندیشمندان و دانشمندان پزشکی می‌داند. همچنین وی او را مشهورترین دانشمند دیار ایران می‌داند که یکی از معروف‌ترین‌ها در همه زمان‌ها و مکان‌ها و نژادها است.

پورسینا پزشکی بود با شناخت و درک کامل از انواع بیماری‌ها. طریقه درمان وی بر این پایه و نیز شناخت طبیعت انسان استوار بود. وی در کتاب قانون خود پس از معرفی علم پزشکی، اساس و بنیاد بیماری‌ها، کیفیت تندرستی و بیماری و شناخت کاملی از آناتومی بدن انسان به راه‌های درمانی و داروهای مورد نیاز بیماران اشاره کرده است. به همین دلیل اکنون نیز بعد از گذشت هزار سال از زمان زیستن او همچنان کتاب‌های او در دانشگاه‌های مهم سراسر دنیا تدریس و نظریاتش مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

در تشخیص علل بیماری

برای حالات بدن، سه علت وجود دارد.

۱- علت سابق

۲- علت شروع

۳- علت واصل (دوام‌دهنده)

علت سابق و واصل در پدیده‌های حالات بدن شریک هستند، منظورم این است که این دو یا خلطی یا مزاجی و یا ترکیبی می‌باشند. خلط و مزاج و ترکیب متعلق به تن هستند.

علل سابق: مانند امتلاء برای عارض شدن تب، پر شدن آوندهای چشم تا آب از آنها سرازیر شود.

علل شروع کننده: مانند گرمی تابش خورشید، شدت گرما، غم، کم‌خوابی و یا خوردن مواد گرمی و در بروز بیماری دخالت دارند.

علل واصل: مانند تب که تب را به وجود می‌آورد و مانند نمی که به سوی بزاز (نفث) جاری است. موجب گرفته بند آمدن می‌گردد (سده) و بند آمدن بینی موجب تب می‌شود.

بیماری‌های فصلی

بیماری‌های بهاری

در بهار بیماری‌های مزمن بروز می‌کنند. در بدن کسی که در زمستان به سبب پرخوری و کم ورزشی، خلط‌ها افزایش یافته‌اند، وقتی به بهار می‌رسد برای بیماری‌هایی که زاده این خلط‌ها است آمادگی دارد.

بیماری‌های بهاری از این قرارند:

دگرگون شدن خون (اختلاف‌الدم)، خون‌ریزی بینی، تشدید بیماری مالخولیائی در مزاج‌های سودایی، ورم‌ها، دمل‌ها و خراج‌ها، خناق و دیفتری که ممکن است کشنده باشد، پیدایش بزاز خون‌آلود و سرانجام سرفه، به ویژه در سرمای بهار که به زمستان شباهت دارد. در این فصل بلغم تحریک شده و بیماری‌های سخته، فالج و درد مفاصل بروز می‌کند. برای درمان بیماری‌های بهاری هیچ چیز بهتر از رگ زدن (فصد)، تخلیه،

کم خوراکی و زیاده نوشی نیست. مزاج بهار با مزاج خردسالان و نوجوانان سازگار است.

بیماری‌های تابستانی

گرمای تابستان گدازنده است و به سبب گداز، اخلاط و مواد، نیرو را کاهش می‌دهد. کنش‌های طبیعی را کاستی می‌بخشد و خون بلغم را کم می‌کند. پیران و پیرسانان در تابستان نیرو می‌گیرند. مدت بیماری در تابستان کوتاه است زیرا اگر نیروی جسمی زیاد باشد، هوا به یاری آن می‌شتابد و ماده بیماری پخته و دفع می‌گردد و اگر نیروی جسمی ضعیف باشد، گرمی هوا آن را ضعیف‌تر کرده و بدن به سستی می‌انجامد و می‌افتد و صاحب جسم می‌میرد.

بیماری‌های تابستان از این قرارند:

تب نوبه (غب)، تب محرقة، لاغری جسم، رمده در تابستان بدون باد، مرض باد سرخ و جوش‌هایی که متناوب این فصل هستند بروز می‌کنند.

بیماری‌های پاییزی

از آنجا که در پاییز مردم از گرما به سرما و از سرما به گرما تغییر موقع می‌دهند و چون در این فصل میوه زیاد است، خلط‌ها به سبب میوه فراوان به تباهی می‌انجامند و چون نیروی بدن در تابستان با گدازختن (تحلیل) مواجه بوده است، بیماری‌های پاییزی زیاد هستند. مزاج پاییز مخالف خون انسان است و گدازت از آن که به پیدایش آن کمک نمی‌کند، از آنجا که تابستان قبل از آن مقداری از خردسالان تحلیل برده و تقلیل داده است، خون در پاییز بسیار کاهش می‌یابد.

بیماری‌های پاییزی از این قرارند:

گری (جرب)، قوایی (بیماری است که پوست بر اثر آن پوسته پوسته می‌شود و عوام آن را خراز گویند)، انواع سرطان، درد مفاصل، تب‌های مختلط و تب‌های ربع و سودا در این فصل زیاد است.

از بیماری‌های دیگر عرق‌النسا است. در پاییز و به ویژه در پاییز خشک، آبله شیوع می‌یابد و اگر قبل از پاییز خشک، تابستان بسیار گرم بوده باشد، دیوانگی زیاد رخ می‌دهد. بدترین پاییز آن است که خشک باشد و بهترین آن مرطوب و بارانی است.

بیماری‌های زمستانی

زمستان هضم را تقویت می‌کند زیرا اولاً سرما، گرمای گوهر غریزی مزاج را محصور می‌سازد و گوهر گرمی غریزی تقویت می‌شود و تحلیل نمی‌رود. ثانیاً در زمستان میوه کم است و مردم خوراک‌های سبک می‌خورند و بعد از سیر شدن کمتر حرکت می‌کنند و به وسایل گرم پناه می‌برند. زمستان بیشتر از هر فصلی هوا را در خود حبس می‌کند و به قطع‌کننده و لطافت‌دهنده نیازمند است.

بیماری‌های زمستانی از این قرارند:

اکثر بیماری‌های زمستانی بلغمی هستند. در زمستان بلغم به حدی ازدیاد می‌یابد که حتی در غنی‌ها نیز وجود دارد. در این فصل رنگ ورم‌ها به سفیدی می‌زند و بیماری‌های زکام را ایجاد می‌کند. زکام با دگرگون شدن هوای پاییزی شروع می‌شود و بعد از آن ذات‌الجنب، ذات‌الریه، سعال گرفته، گلودرد، پهلودرد، پشت‌درد، بیماری عصبی و سردرد مزمن پدید می‌آیند و ممکن است به سکنه و سرع هم بگشاید. پیران و پیرسانان از زمستان رنج می‌برند و میان‌سالان از زمستان بهره‌ورند. در زمستان رسوب ادرار بیشتر از تابستان است و مقدار ادرار بیشتر از تابستان است.